

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ УНЭН

1940 оной
мартын
28
четверг
№ 72 (3073)
Саям 10 минг.

ВКП(б)-эйн Б.М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советдэй Президиумдэй орган

ЧАЙКОВСКИИН ТҮРЭЭӨӨР 100 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

Орон бэлдэл ородой культурын том өхө празник—ородой генеральная композитор Чайковскийн түрээһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ, тэрэ хадаа майн 7-до гүйсэхэ байнэ. Харьковска консерваторин багшанар ба филармонин худалмэрилэгшэд бэлдэл Чайковскийн ажалайдал ба творчество тухай хөөрлөөвүүдэ заводууд ба фабриканууд дээрэ үнгэргэнэ.

Консерваторини операй студи хадаа „Евгений Онегин“ опере табилгаар юбилейе тэмдэглэхөн. Опера ба балетин Саратовска областной театр болбол „Пиковая дама“, „Лебединое озеро“ постановквууде юбилейе бэлдэхэ. Городской филармони хадаа Чайковскийн зохиолуудан, симфоническа ба камерна концертнуудай циклууде үгэхэ байна.

Саратовай культурын гэрнүүдэ ба клубуудта, Чайковскийн ажабайдал ба творчество зориулагдан хэдэ олон вечернүүд, лекцинүүд ба концертнууд үнгэргэгдэхэ.

Собиновай нэрэмжэтэ Ярославскдаи музыкальна училище болбол композиторай зохиолууде һайнаар гүйсэдэлгэдэ курсые совескобо.

ПАРТИЙНА ХҮТЭЛБЭРИ— КОМСОМОЛОЙ ХҮСЭНЭЙ ИСТОЧНИК

ВКП(б)-эйн XVIII съезд болбол коммунистическа комсомолой организациууде төдөрхөлгөн байна. Съезд болбол гүрэнэй ажабайдалда актив хабаадалсалга тэмшэ комсомолой организациуудай анхна хандуулан байна. Представуудай, колхозуудай, адуудай ба учреждениуудай адуудайн бүхэ асуудалууд тусхайта организациуудай тусхайта ба зүбшэн хэлдэ инициатива гаргахэ эрхэ ВКП(б)-эй организациуудта өгөгдөн.

Партийн XVIII съездын истори тогтоолнууд болбол гүрэнэй адуудайн урган харгыне шалдо тодор харуулаа. ВКП(б)-эй худалмэри бүри эли үргэн болоо.

ВКП(б)-эйн XVIII съезднээ хошшо гүрэн сагай торшо соо, комсомолой өөрынгөө дундаһаа бэшэ тоото шдабартай, тухайн үхэдэ гүрэнэй худалмэри шулаа участогуудта үүлээ. Жэшэхэдэ, ганса хэдэ хэдэ хэдэ 2072 комсомолууд халса сельска ажалта депутатудай Советта, 269 олоно Советуудта ба 10—15 олоно Советуудта депутатудуунгадан байна.

ВКП(б)-эйн XVIII съездын һүүр ВЛКСМ-эй 436188 членүүд на хандууудта абтаба. Комсомолон шондхон табилга ВЛКСМ-эй ургалтадан үгэ харгалза, ВКП(б)-эйн XVIII съездын һүүрээр, Москвагай Москва областини комсомолой организацинууд өөһэднэргэнүүдтэ 130 мянга шахуун членүүдэ абтан ба мүнөө 100 хүнүүдтэй болоһон байна.

Халхал дүүрэгшэ партий-ферментүүд ба компартиуудай съездинүүд делегат болбол, комсомолой серьёзно хандууд тухайда тон зүбшэн хэлэһэн байна. Гахар хамта, тэдэнэр болбол комсомолой ажал абуулагдахы дутуу дунданууде тэмдэглэ ба тэрэнээ шөнэ, бүри өргөлүүдэ хэһэн байна.

Комсомолой организацинууд өөрынгөө хүсэ ба анхарал хэһэн ба культурын шулаа участогуудта өөһөоронь конпаровалжа үшөө шадаргай хэһэн. Заримдаа, зарим комсомолууд болбол эхилхэн хэрэгшэ хүргэдэггүй, серьёзно адууданууде абаад, тэрэнээ үргэлжлэжэ байна. Москвагай комсомолой организацинууд худалмэри хэһэн Бүхэсоюз-инстанцин барилгада тон туһаламжа үзүүрхэ һэн.

Зуугаад комсомолууд метрополитенэй гурбадхы олоно барилга дээрэ худалмэри Москвагай комсомолой халса социалистическэ байлалтын тон шулаа участогууд дээр өөрынгөө хүсэ хэһэн байна. Зүгөөр, тэдэнэр ба Дузгалмэ реконструкция-шадарга абтан ад, мүнөө өөһэднэргэнэй уяланууде гэдүү байна.

Халхал дээрнээ механизацион каднууде бэлдэхэ ба үзүүрхэ тон өхө удхаранар байһаниһэн эли. Комсомолууд трактористкын профессие хэһэн түүшөө эхэнэр-колхознуудай массова худалмэри ороһон байгаа. Өхө юмэн уяланууде зарим комсомолууд организацинууд дүүргэжэ Жэшэхэдэ, Удмуртин комсомолууд болбол үйлдбарилга талдуулангүйгөөр нэгэ трактористкынууде бэлдэхэ.

Халхал уяланууд тухайда үзүүрхэ комсомолуудта тааруу харогшөө гэжэ партийна организацинууд дээрэ зүб хэлээ.

ВКП(б)-эй ЦК-гэй X пленум өхө өхө ба дунда хургууланууд худалмэри тушаа тогтоол абтан байна. Комсомолой организацинууд уяланууд байдалда бүри дүтэ хэһэн, эдэ бүгэдэ бол-

ЭРЭЛХЭГ БОЕЦУУД ТҮРЭЛ ЗАВОДТОО БУСАБА

Ленинград, (ТАСС). Наяхан Кировска заводой худалмэришэд болбол дайлагдажа байга Улаан Аринда ошоной өөһөднэргөө нүхэд Белецкий, Винокур, Захаров, Медведский, ахадүүр Ивановууд ба бусадые фронт тэмшэ үдэшэн байна.

Германска хэрэгүүд тухай, социалистическэ өхө орондоо хивааргүй инаглал ба преданность тухайда боецуудай башан омос бөшөгүүдэ цехнүүд соогуураа ушалан юм. Мүнөө, заримгой боецууднэ өөһөдө нюураараа бусажа, финскэ сагаангарей-иниэтэй тэмсэлэй мартагдашгүй харанууд тухай нүхэдтөө хөөрөбөд.

Сборочно цех соо болоһон митинг дээрэ, түрэл коллективтөө бусажа ерэн боецууд-санаша-

днэ мастер Байков, ВЛКСМ-эй цеховой бюрогай секретарь Сороколетов ба бусад амаршалба. Харюугай үгэнүүдтэйгээр боецууд-санашад Винокур ба Захаров выступалбад. Фронт дээрэ лбахад, —Винокур хэлэнэ,—тапай зүгшөө дэмжэлгэ ба туһаламжые үдэр бүри үгэжэ байгааби. Бидэнэр болбол, манай орон дотор фронт ба тыл хадаа едиңэ гэжэ үшөө дахин эгнэһэн харааби. Хэрбээ манай эсэгэ ороной инагвин хилэнүүдтэ ямар нэгэн хайсанай довтохоо һэдээ һаань, бидэнэр болбол буу эбсэгээ гарта барин, Улаан Аринин эргэдэ өзгө хүн шонгөөр жэгсэхэби.

Центральна инструментальна цех соо болоһон митинг дээрэ политрук Белецкий үгэ хэлэа.

ВЦСПС-тэ

Зуугаад мянган худалмэришэд ба служацинар тус тустаа огородуудтай байна. ВЦСПС-ын секретариат болбол огородно ажакые эмхидхэлгэдэ максималын туһаламжа үзүүрхэ, профорганизацинууде, илангала фабрично-заводской ба нютагдахи комитетууде уялгаба.

Тус тустаа огородуудтай байхы хүсэгшэдтэ, фабрично-заводской ба нютагдахи комитетууд болбол тэдэндэ гээрай участогууде үгэлгэдэ, шулаа инвентарь ба үрэнэ абалгадан туһалахэ ёһотой. Халхал тарилгада бэлдэхэдэ бүхэ худалмэринүүд апрелин 10-наа хижом бэшэ дүүргэгдэхэ ёһотой байна. Клубуудта ба дуудай байна. ВЦСПС-ын секретариат болбол огородно ажакые эмхидхэлгэдэ максималын туһаламжа үзүүрхэ, профорганизацинууде, илангала фабрично-заводской ба нютагдахи комитетууде уялгаба.

Тус тустаа огородуудтай байхы хүсэгшэдтэ, фабрично-заводской ба нютагдахи комитетууд болбол тэдэндэ гээрай участогууде үгэлгэдэ, шулаа инвентарь ба үрэнэ абалгадан туһалахэ ёһотой. Халхал тарилгада бэлдэхэдэ бүхэ худалмэринүүд апрелин 10-наа хижом бэшэ дүүргэгдэхэ ёһотой байна. Клубуудта ба дуудай байна. ВЦСПС-ын секретариат болбол огородно Советууде ба трико-нууде бин болгоһы туһатай байна гэжэ мадарба. Профорганизациуудай байра байдалай комиссиууд ба тэдэнэй активууд болбол тус тустаа огород бин болгоһын асуудалууде харыха ёһотой.

Удэшын марксистско-ленинскэ университет

Иркутск, мартын 25. (ТАСС). 1938 ондо, дээдэ хургуулинууд ба научна учреждениүүдэй профессору болбол Иркутскын вузүүдэй научна худалмэрилэгшэдтэ, удэшын марксистско-ленинскэ университет эмхидхэн байгаа. Лекцинууде ушалгада, городской научна шанэ хүсэнууд хабадуулагдана.

Гуралсагай жэл амжалтатайгаар дүүрөө. 44 хургалтад 4-иний шалгалтынгаа худалмэри өөрөөр, 22 нь һайн сэгнал-танүүдтэйгээр үгэһэн байна. Утично сэгналты абтан, „Эхэ ба һанал бодол“ гэһэн тэмээр медицинска наукаудай кандидат Стреловой худалмэринь областной газетдэ толилогдоо һэн.

Мүнөө, университетдэй хоёр курсуудта 111 хүн хуралсаа. Партийн историер, диалектичкэ ба историческа материалнамаар, политэкономии ба бусад асуудалуудээр 80 гаран лекцинууд уншагдаа.

Москва—Анадырь

Мартын 23-да, Москваһаа Анадырь тэмшэ холын арктическа рейсдэ, Советскэ Союзай Герой Водопьяновай команда доро „СССР-1170“ гэжэ 4 моторто самолет һиндэб. Агаарийн зам Архангельск—Амдерна—Игарка—бухт Кожеников—бухт Тикси—бухт Абрамчик—мыс Шимидт болоно. Маршрудай утань 8000 гаран километр.

Индиглгын зорилго мүднэтэ океанай өрөөнэ зубаада, Москва-һаа Чукотка хүртэр агаарай линине туршалгын эксплуатацияга болоно.

Станиславска областини нютагай промышленность

Станислав, мартын 20. (ТАСС). Станиславска областьдо, нютагай промышленностие хужуугээр өхө худалмэриүүд айбуулагдана. Энэ жэлдэ предприятинууде реконструкцияга ба шанэ барилгада 10 гаран миллион түхэриг ассигновалагдаба.

Станиславта гуталай фабрика байгуулагдаха байна. Энэ жэлэй һүүдэ, 70000 пар гутал гаргахэ ёһотой юм. Оёдоллой фабрика эмхидхэгдэжэ байна. Мүнөө хүртэр, областьдо гуталай ба оёдоллой нэгшэ предпринти байгаагүй.

Дубильна экстрактуудай завод хоёр дахин үргэдхэгдэб. Нүүрһөнэй 6 шахтанууд байгуулагдаха ба торф абалга эмхидхэгдэхэ байна. Текстильнэ фабриканууде үргэдхэгдэ, үргэн харгалгай металлческа идэлинүүдэ гаргалгы өхө болгодо тон өхө анхарал хандуулагдана.

Днепропетровщинини колхозуудта 100 шанэ стадионууд

Днепропетровск, мартын 23. (ТАСС). 100000 хүүгэд ба басгад болбол Днепропетровск областини колхозуудай физкультурна кружогуудта байна.

Межевска районной, Фрунзын нэрэмжэтэ, Буденный нэрэмжэтэ, РККА-гэй 15 жэлэй нэрэмжэтэ колхозууд болбол өөһөднэргөө хүсөөр сээрлэг модото газарта өхө стадион ба парк байгуулхы шиндэб. Эзэнэй тула тэдэнэр 100000 түхэриг табиба.

Славянска сельскэ Советдэй 5 колхозууд стадион ба паркые байгуулахан.

Областини сезонуудта хамтадаа 100 колхозно стадионууд ба унавай станицинууд байгуулагдаха байна.

Китадай музыкын концертнууд

Февраллин һүүдэ, Бүхэсоюзна радиокомитет ба хмын саанаа ороноудай культурина холбооний Бүхэсоюзна общество болбол Китада зориулагдан радиоконцертые Москваһаа үгэбэ. Наяхан Чунциньнэ концерт болоһон байна. Китадай музыкын эрхим жэшөөр үүдэтэй танилсаха аргые Советскэ радиосонсөгшөдө нэрэһэ үгнээ-гын баярые хүргэваби. Концерт пленкада бөшөгдэ. Манай ороной ба хан барисаата китад аралд хоорондо культурина холбоонууде бэхжүүлгэдэ туһаламжа, нинэ концертнууде дахин үнгэргэлгы хүсэхэ байваби.

Февраллин һүүдэ, Бүхэсоюзна радиокомитет ба хмын саанаа ороноудай культурина холбооний Бүхэсоюзна общество болбол Китада зориулагдан радиоконцертые Москваһаа үгэбэ. Наяхан Чунциньнэ концерт болоһон байна. Китадай музыкын эрхим жэшөөр үүдэтэй танилсаха аргые Советскэ радиосонсөгшөдө үгэхын тула, концерт пленка дээрэ бөшөгдө.

Мартын 21-дэ, Бүхэсоюзна радиокомитет хадаа Чунциньдэ байгаа, культурина холбооний ки-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: „Красный Перекоп“ колхозой авновод А. К. Юткина (Новосибирскэ областини, Мариинска район) болбол корневскэ сортын картофелин рекордно ургаса—нэгэ гектарһаа 1217 центнер абтан байна. Энэнь американска рекордһоо 117 центнер өхө. Нүхэр Юткина болбол өөрынгөө участогай хоёрдох гектарһаа 1089 центнер, нүгөө хоёр дээрэ-һэнэ нэжээдэй 733,5 центнер, өөрынгөө бүхэ участок (4,01 га) дээрэһээ дунда ээргээр гектар бүрийн 944 цент. картофель суглуулан байна. (ТАСС-ын фото-клише).

РСФСР-эй ХҮНДЭТЭ ГРАМОТАНУУДЫЕ БАРИУЛГА

Мартын 23-да, РСФСР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй түрүүлгэшэ нүхэр Бадаев болбол наука ба техника, хургуули, искусствын габылата деятельнүүдэй ба РСФСР-эй аралд артистын нэрэзэргэ олгохо тухайда хүндэтэ грамотануудые барилгаба.

Верховно Советдэй Президиумдэй заседанияр зал соо—түрүү ардмэт, писательнууд, багшанар, композиторнууд ба кинохудалмэрилэгшэд сугларба. Наука ба

VI СЕССИИНИ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Занграйн аймагай колхозууд, СССР-эй Верховно Советдэй зургадхы Сессие угуулан, социалистическэ соревнованида активнаар ороһоо. Олонхи колхозууд абтан уялануудаа һайнаар дүүргэжэ байна.

Дээдэ-Яльхнин сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлгэһөн нүхэр Иванов) болбол 1940 оной халхал тарилгада архимээр бэлдэхэбэ. Тус колхоз—тарилгадаа үгэлшэ, мүнөөшье гарахаар бөлшэ. Полс дээрэ агротехническэ хэмжэебууланууде хүсэд бөлүүлээ. Ефремовскэ звено худалмэриллэ. Тарянай газарые утгажүүлгын цани, дэбарини өһөөр сэг соогоо дүүргэдэбэ. Кировэй нэрэмжэтэ колхоз хадаа

1940 оной тарилгын 20 гектар газарһаа, гектар бүрийн 31 центнер ургаса абахади гэжэ уялга абтан байна. Ефремовскэ звено худалмэриллэшэ нүхэр Г.Зубакин болбол: «абтан уялгаз заабол дүүргэхэди, 31 центнер ургаса саада захань бэшэ, харин бүрлшэ үндэр ургаса абажа шадахади»—гэжэ омогтойгоор хөөрөнэ.

Энэ колхоз хадаа хүрэнгөөр дутамаг колхозуудта социалистическэ туһаламжа болгон, 60 центнер хүрэнгөө уриһалһан байна. Мүн, СССР-эй Верховно Советдэй VI Сессиин нэгдэхэ үдэр—мартын 29-дэ полс дээрэ туршалгил гаралга үнгэргэхэ байна.

Олонстаночник Боженов

Улаан-Удын автормэсаводой, механическа цехын токарь—олонстаночник нүхэр Боженов болбол токэрна хэрагы архимээр шудалһан түрүү стахановец мүн.

Токарь Боженов хадаа, автомашинануудай гү, али тракторнуудай тон нарин, сложнэ частьнууде үйлдбарилгын гаргада ба заһабарилда байна. Худалмэриөө эхилхэһэн урда өөрынгөө стагогуудай механизмууде нарыар шалгада ба хэрбээ тэдэнэйгөө багаханшье дефектэй (эмдэрхэйтэй) байгаа һаань, дары заһадаг байна. Худалмэрингөө сэгые заашы минн үнгэргэдэггүй. Эрхим худалмэрингөө ашаар

нүхэр Боженов хадаа февраль нарынгаа плавине 308 процент дүүргээ.

Нүхэр Боженов болбол стахановска худалмэрингөө оныдууде залуу худалмэришэдтэ заажэ үгэдэг ба тэдэнэй худалмэриденэ туһалдаг. Токарьнууд: нүхэд Болотов, Федоров, Лакрушкина ба бусад болбол стахановец Боженовай инициативые халуунаар дэмжэн, олонстаночнууд дээрэ худалмэрилжэ эхилээд, мүнөө үйлдбарингөө дабаринууде 150-180 процент хүртэр дүүргэдэг болоо.

